

Adaptarea radiofonică semnată de Alma Greu a desprins cu atenție și pricepere sensurile dramatice cuprinse în text, a înălțat și a unificat personaje, într-un necesar, și, cel mai adesea, reușit, efort de teatralizare a materialului literar. Expresivă, echilibrată, montarea realizată de Titel Constantinescu păstrează, totuși, o anume timiditate. Se simte și în concepția regizorală, dar mai cu seamă în interpretare, tendința de „a trage” piesa — e drept, cu discreție, fără stridență — către fâgașuri știute. Cu această ușoară rezervă, se cuvine apreciat efortul artistic, materializat în unele momente de reală vibrație, al interpreților rolurilor principale: Ion Marinescu și Irina Mazanitis.

Legăturile cu lumea, cu societatea, ale creatorului (aici, omul de știință), responsabilitatea coplesitoare ce însoțește o izbândă a inteligenței omenești, este tema pe care o propune piesa lui Yves Jamiaque, *Întâlnire de taină* (traducere și adaptare de Sanda Diaconescu). Dezbateră, conflictul, se situează în sfera conștiinței, a opțiunilor esențiale nu pentru viața unui om, ci pentru viața omenirii. Înainte de a fi prea târziu, doi fizicieni

(reprezentând grupurile de specialiști americani și germani care lucrau, paralel, la crearea bombei atomice) încearcă să se pună de acord, în afara cunoștinței și a dorinței statelor lor, pentru sistarea unor lucrări care, au înțeles primii, puteau avea efecte catastrofale. Înfruntarea — insolubilă, până în cele din urmă — se desfășoară, și de această dată, nu între două poziții opuse, nu între două personaje, ci între tendințele contrare, sfîșietoare, existente în fiecare dintre ei: nevoia vitală de încredere și teama de a risca, dorința de solidaritate și pericolul de a greși iremediabil.

E un text cu o problemă gravă, un text dens, tensionat, căruia nu-i lipsește, însă, o undă permanentă, pregnantă, de căldură, de afectivitate chiar. Pe această alternanță a asprimii cu sensibilitatea, a fost construit spectacolul radiofonic realizat de Titel Constantinescu, imagine exactă și semnificativă a piesei, la a cărei punere în valoare interpretarea a contribuit în mod substanțial: George Constantin, Tatiana Iekel, Emil Hossu, Aurelia Sorescu.

Cristina DUMITRESCU

In memoriam

Jean Săndulescu

...Seara zilei de 17 martie 1981, la teatrul din Oradea. Premieră cu o piesă de Paul Everac, Cartea lui Ioviță. Dialogul dintre Ioviță (Eugen Țugulea) și Profesorul Tilihoi (Jean Săndulescu) e o dură confruntare de idei. Emoțiile lui Jean Săndulescu sint parcă mai mari ca de obicei. Deodată, simte că i se face rău. Ca să reziste în picioare, înfinge puternic umbrela în podeaua scenei... Partenerul sesizează situația ;

la fel, un spectator, medicul psihiatru Corbu, care părăsește loja și aleargă în culise. **ACTORUL**, însă, nu cedează, dă replicile, până la ultima: „Ne ferim cu cât putem, dragul meu Ioviță (...) Tu ai și iluziile. În schimb, eu aud tot mai des glasul poetului «Poți zidi o lume-ntregă, poți s-o sfărmi... orice-ai spune. / Peste toate o lopată de țărină se depune. / Mina care-au dorit sceptrul universului și gânduri / Ce-au cuprins tot universul, încap bine-n patru scinduri...»“.

...A debutat în seara zilei de 25 noiembrie 1955, într-un rol mic din O scrioare pierdută, la spectacolul inaugural al secției române de la teatrul orădean, pe care l-a slujit, fără întrerupere, mai bine de un sfert de veac, cu credință, cu har, cu inteligență artistică unanim recunoscută. Doar cu câteva săptămâni în urmă, bihoreniil il sărbătoriseră pentru tot ceea ce realizase, pentru el, ca om de teatru... „Mă consider un privilegiat, în sensul recunoașterii publice a activității mele de actor”, își spunea, într-o întâlnire de după sărbătorire.

Finalul celui din urmă interviu al său sună astfel: „Omul e dator să lupte, să înfrunte destinul, să-l învingă“. Artistul care ne lasă un asemenea mesaj nu poate fi învins sau uitat, el rămâne mereu printre noi.

Stelian VASILESCU